

Glas za veznikov

Leto II - Št. 316

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, petek 28. junija 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 12 Telefon št. 93354 in 94453

UGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovalci L. 27, mirtovski L. 56 (osmrtine L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglaš): L. 45. Davek ni vstet. Plačljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I., Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 1 (začetne L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Molotov je iznenada pristal

Dodekanez Grčiji, Briga in Tenda Franciji

AMERIŠKO POSOJLO POLJSKI

Washington, 28. junija
Ameriško zunanje ministrstvo je naznanilo, da so ameriško posojilo 50 milijonov dolarjev Poljski, ki so ga ustavili, ponovno vzeli v pretes, na podlagi zagotovil, ki jih je dobil ameriški poslanik v Varšavi. Ameriško zunanje ministrstvo dodaja, da bodo po zagotovilih Poljske dostavili ameriški vladi besedilo gošpodarskih pogodb Poljske z drugimi državami, kakor so objavili ob odobritvi posojila.

ERITREJCI PROTI ABESINIJCI

Kairo, 28. junija
Na tajništvu arabske lige je prispela prošnja voditeljev in uglednih muslimanov iz Eritreje, ki zahtevajo posredovanje pri Združenih narodih in pariskih konferenci z namenom, da bi preprečili morebitno priključitev Eritreje k Abesiniji.

ČILSKI PREDSEDNIK UMRL

Santiago, 28. junija
Umrli je čilski predsednik Juan Antonio Rios. Izvoljen za predsednika leta 1942, je Rios pripadal ekstreminemu krilu radikalne stranke. Rodil se je leta 1888 in je stopil v javno življenje, ko je bil še zelo mlad. Leta 1930 je postal predsednik radikalne stranke in pozneje notranji in pravosodni minister. Pozneje je postal predsednik čilske ljudske fronte.

TIROLCI PROTI ODSTOPU PUSTRIŠKE DOLINE

London, 28. junija
Ameriška obveščevalna služba v Nemčiji poroča, da je tirski deželni zbor soglasno odobril predlog, s katerim bi vojno avstrijsko vlado, naj protestira proti skrajnim dejanjem ministrov štirih veleposlaništev v spominu zahtevajo, naj vlada predloži vprašanje Združenim narodom, da bi opredelile tega področja določili s plebiscitom.

ITALIJA ODOBRAVA VENITEV DODEKANEZA

London, 28. junija
Italija je sporočila Grčiji, da v celoti odobrava vrnitev dodekaneskih otokov Grčiji. To izjavo je podal grški ministrijski predsednik Tsaldaris pred grško zbornico, kateri je poročal o izmenjavi pismen za obnovitev neposrednih odnosov med italijansko in grško vlado. Tsaldaris je dodal, da italijanski ministrijski predsednik izjavlja, da italijanska vlada sili, da izroči Dodekanezo Grčiji v vsem odgovarjanju načelom pravice in da je pripravljen k obnovitvi prisilnih odnosov med obema državama.

GRŠKE RAZMERE

London, 28. junija
Deset oseb so ubili pri nedavnih spopadih čestitarskih in levčarskih ekstremnih elementov v raznih krajih Grčije. Izjava pravi, da so desničarski elementi ubili šest oseb v vaseh in da so druge štiri osebe dobili komunisti a strelnim orožjem, ko so plenili v neki vasi.

«PRAVDA» VZPODEBUJA SOVJETSKO ZNANSTVENIKO

Moskva, 28. junija
List «Pravda» komentira današnje podelitve Stalinove nagrade nekemu sovjetskemu znanstveniku, ki mu je specializiral v atomskih preučevanjih in poziva sovjetske znanstvenike, naj enadiljujejo s svojimi napori, da prekosijo znanstvene uspehe, ki so jih dosegli v tujini.

SPREJEM V MOSKVI

Moskva, 28. junija
Namestnik zunanjega ministra Sovjetske zveze Lozovski je priredil sprejem v čast delegatov iz vrhnega odbora svetovne sindikalne zveze, ki so v Moskvi, da sodelujejo na konferenci izvršnega odbora. Med drugimi osebnostmi se je udeležil sprejema tudi predsednik svetovne sindikalne zveze Sir Walter Citrine.

TATVINA DRAGULJEV

Hajderabad (Indija), 28. junija
V rezidenčni naboba (indijskega velikaša) Bahadurja so ukradli dragulje v vrednosti 127.500 angleških funtov. Med drugimi so bili tudi nekateri 2. stoletja stari. Tatvi so priskrbeli v nabobovo rezidenco kljub čuvarjevi pazljivosti ter so odnesli skrinjico, ki je vsebovala verzijske, prastane in dragulje velike vrednosti.

Zmanjšanje bolgarske mornarice Romunske zadeve

O Trstu Molotov še ni izrekel zadnje besede

LONDON, 28. junija — Sinoči so se zunanji ministri v Parizu ponovno sestali. Odločili so, da izroče Grčiji dodekaneske otočje pod pogojem, da bo demilitarizirano. Zunanji ministri so sprejeli tudi francosko stališče o vprašanju francosko-italijanske meje. Določili so največjo mejo razširjenja bolgarske mornarice ter so se v natelu sporazumeli tudi o uporabi zunanjih posojil Romunije, da bi zadovoljili morebitne odškodninske zahteve ter ostanek posojil vrnil Romuniji. Nasprotno pa se zunanji ministri niso sporazumeli glede preučitve britanskega predloga o skupni izjavi z ozirom na svobodno podonavsko plovo.

Zunanji ministri bodo morali med drugim v kratkem ponovno preučiti težko vprašanje ureditve italijanskih severnoafriških kolonij v skladu z načrtom, ki ga je v ta namen izdelal poseben pododbor. Načrt temelji na klavzuli italijanske odgovorbe kolonij, nakar bodo zunanji ministri imeli pravico, da za leto dni predlože glede tega vsako dokazilo rešitev kolonij. Če bi se štiri veleposlaništev uspelo sporazumeti, predvideva načrt pododboru prenos kolonij v zaupno upravo Združenih narodov. Predvidevajo, da bodo zunanji ministri zvečer ponovno preučili vprašanje italijanskih kolonij, če bodo uspeli pravosodno zaključiti preučevanje pogodb z balkanskimi državami.

Velik del tega sporazuma — o tem je dejal zastopnik Združenih držav James Byrnes, da je potreben trenutek odhoda za zajetje snape — je pripisati neprilicam Molotovljevi izjavi. Molotov je dejal, da bi bil zdaj pripravljen pristati, da bi Dodekanez vrnil Grčiji. Dejaj, da je prav tako pripravljen pristati na francoske zahteve po monteniskih visoki planoti in področju Tende in Brige ter zahtevati zagotovila, ki bi zadržala za Italijo souporabo hidroelektričnega potenciala področja Tende in Brige. Ta centrala je predstavljala za Italijo glavni argument za obdržanje suverenosti nad tem področjem. Ostali ministri so na to pristali.

Ministri so vzeli tokrat v pretes, ne da bi dosegli kak sporazum, 4 glavne točke z Romunijo in to: 1) prosti plovo po Donavi; 2) vrnitev zavezniške lastnine v Romuniji; 3) glavno gospodarsko klavzulo, ki se nanaša na civilno letalstvo v Romuniji in 4) klavzulo o predvojnih večstranskih sporazumih za letalstvo in trgovsko mornarico. Niso presegali mrtve točke o vprašanju Trsta po odklonitvi Molotovljevega predloga za skupno jugoslovansko-italijansko suverenost nad tem mestom. Vsekakor pa vlada na konferenčnih krogih neprilicovan optimizem.

Senator Vandenberg, ameriški delegat, je pri izhodu iz luxemburške palače smehljaječ se izjavil: «Imam skoro občutek, da bi mogel pričeti s pripravljanjem kovčgov.»

S svoje strani je senator Tom Connally, član ameriške delegacije, izjavil tiho: «Bili smo se izboljšali. Uredili smo kopico vprašanj.» Štirje ministri se bodo ponovno sestali danes ob 16. uri.

Povečan optimizem

Po pisanju dopisnika agencije «Reuters» je ozačje manj pesimistično kot pred sinočnjim, ko niso dosegli sporazuma o tržaškem vprašanju. Splošni vtis je, da zadnja beseda Moskve o tržaškem vprašanju in o vprašanju italijansko-jugoslovanske meje ni tista, ki jo je včeraj Molotov imenoval za svojo skrajno koncepcijo, to je, predlog o mešani italijansko-jugoslovanski

kov. Bevin in Byrnes sta včeraj opomnila glede tega, da predvideva sporazum, ki so ga lanske jeseni svobodno sklenili na londonski konferenci, rešitev italijansko-jugoslovanskega spora na etničnem temelju. Zdaj predstavlja francoska črta skrajno mejo možnih koncepcij z ozirom na to.

Posebni dopisnik «BBC» iz Pariza poroča, da je bil Bevin glede te točke brezpogojno odločen ter je izjavil, da mu je nemogoče stopiti še korak nazaj. «Ne morem popustiti, jo izjavil britanski zunanji minister, glede tega, kar je pravilo.»

VČERAŠNJI SKLEPI

«Reuters» poroča, da je videti, da bodo 4 zunanji ministri na današnjem zasedanju hitro napredovali po plodonosnem sinočnjem zasedanju, na katerem so uredili več manjših, toda perečih vprašanj. Ministri so sklenili:

- 1) vrniti dodekaneske otoke Grčiji in jih demilitarizirati;
- 2) sprejeti francosko zahtevo o popravku francosko-italijanske meje, ki zadeva področje Brige in Tende;
- 3) omejiti bolgarsko mornarico na 7.250 ton in osebje na skupno 3.100 mošt;
- 4) uporabiti romunsko imetje v tujini za plačila zaveznikom v pogledu Romunije.

NEMŠKI VOHUNI

Frankfurt, 28. junija
Pri preučevanju imenikov nemške Wehrmacht, so prišli ameriški izvedenci do presenetljivih odkritij o celotni nemški vojniški mreži po vsem svetu, zlasti pa pri Združenih narodih. Menijo, da bodo osebe, ki so jih do zdaj imeli v političnem in gospodarskem svetu Evrope in Amerike za neoporečne, zapletene v to nečedno zadevo. Zdaj držijo zadevo v strogi tajnosti, ker bodo potrebovali tudi precej časa, da zaključijo pregled te ogromne kartoteke, ki vsebuje matične spiske in osebne listine nad 17 milijonov oseb.

RADESCU NA CIPRU

Ciper, 28. junija
Generala Nikolaja Radeceva, bivšega romunskega ministrskega predsednika po sklenitvi premirja s Sovjetsko zvezo, ki je pred kratkim prispel z letalom na Ciper, so izpustili in da je na svobodi v Nicosiji.

KORUPCIJA V ZSSR

Moskva, 28. junija
V Moskvi so mnogo razpravljali o vesti, ki jo je dalo tiskovno ministrstvo za nadzorstvo države o nekaterih primerih podkupovanja in nedovoljene prisilovitve, ki so jih zagrešili funkcionarji tovarn, rudnikov in drugih podjetij. V vestih primerih, ki jih navede poročilo ministrstva, gre za ravnatelje, ki so si prilastili denar, ki so jim ga naznaki za izplačilo nagrad najspodobnejšim delavcem. Več primerov so prijavili sodiščem, medtem ko so ostale kaznovani z globo do 9.000 rubljev in strogimi ukori.

Kaznovanje Čečenov

Dodiščine v ZSSR

Moskva, 28. junija
Tajnik predsedstva Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze Bugharov je, ko je govoril o zakonu za razveljavljanje avtonomne sovjetske socialistične republike Čečenske in preureditev samoupravnih sovjetske socialistične krimske republike v eno področje, poudaril, da so v teku vojne, ko so narodi Sovjetske zveze hrabro in častno branili čast in neodvisnost svoje domovine v boju proti nemškemu napadalcu, mnogi

Čečeni in Tataři s Krima zdržali po vzpodbudi nemških agentov v prostovoljne formacije, ki so jih sestavili Nemci in se pridružili nemškim četam ter se bojevali proti Rdeči armadi. Dječ se nemških smernic so tvorili sabotažske skupine in se borili za hrbtom Sovjetov. Sovjetski Vrhovni svet je zato odločil, da odobri razveljavljanje samoupravnih čečenske republike ter preureditev krimske republike v eno področje. Nato je Vrhovni svet po nametu poročevalca odobril dekret, ki se nanaša na izločanje civilnega zakonika Sovjetske zveze v pogledu dednih pravic. Od sledj naprej niso zakoniki naslednjiki te oloči, vnuki in pravnuki, moči in žena, za delo nesposobni, ki jih je vadrževal lastnik najmanj eno leto, temveč v primeru, da ni dedičev ali pa se ne odpovedo dediščini, so pravni nasledniki starši, ki so fizično nesposobni za delo, če pa teh ni, bratje in sestre pokojnika. V pogledu naslednikov o poroki je Vrhovni svet določil v popravilo prej veljavnega zakonika, da more vsak državljan, če ni zakonitskih naslednikov, zapustiti z oporoko svoje imetje kateri koli osebi.

Vse te popravke so dodali členom, ki se nanašajo na sovjetski civilni zakonik.

ORGANIZIRALI BODO MASOVNE DEMONSTRACIJE

London, 28. junija
Moskovska radijska postaja poroča, da je glavni tajnik svetovne sindikalne zveze Louis Saliant izjavil, da se je odbor zveze odločil organizirati po vseh državah sveta masovne demonstracije proti Francovemu režimu v obdobju med 18. julijem in 15. avgustom.

JULIUS ALBERT KRUG
38-letni ameriški notranji minister

AMERIŠKI PRISPEVEK UNRRI

2 MILIJARDI IN 700 MILIJONOV DOLARJEV
London, 28. junija
Newyorška radijska postaja javlja, da je odbor za naznaki pri predstaviški zbornici odobril nakazilo 465 milijonov dolarjev kot končni prispevek Združenih držav ustanovi UNRRA. Radijska postaja dodaja, da znaša skupni znesek ameriškega prispevka ustanovi UNRRA 2 milijardi in 700 milijonov dolarjev.

FRANCOV REZIM SE NEKAJ MESECEV

New York, 28. junija
Ministrski predsednik španske republikanske vlade v izgnanstvu José Giral, ki zdaj v New Yorku, je izjavil, da misli, da bo padel Francovi režim čez nekaj mesecev. Pripomni, da bosta tega padca predvsem mednarodni pritisk in direktna akcija španskega naroda.

Varnostni ukrepi pri poizkusu z atomsko bombo

S KROVA LADJE «APALACHIAN», 28. junija — Posebni Reuterjev dopisnik poroča, da so dali uradna zagotovila, da so storili vse varnostne ukrepe, da zaščiti osebe, ki se bodo udeležile poizkusa z atomsko bombo, pred radioaktivnostjo, ki sledi eksploziji.

Omenjena izjava je sprožila nove razprave o strahotnih možnostih «oblake smrti», ki bi bil nevreden nad področjem, kjer bodo opazovali, ko bo eksplozija atomsko bombo. Dopisnikom so odkrili znanstvenojdelane načrte za zaščito pred največjo nevarnostjo. Izvedenci so opomnili, da normalni človeški čuti ne zaznavajo radioaktivnosti.

Na podlagi treh prejšnjih eksploziv atomskih bomb predvidevajo, da se bo dvignil oblak smrti približno 200 metrov visoko v času od 6 do 10 minut in bo pokrtil površino, katere polmer bo meril 25 km in katere rob bo segal do nekaj

kilometrov pred prvo vrsto opazovalnih ladij. Veletrdnjave «B 29», ki bodo opremljene z aparati, ki bodo zaznavali prisotnost radioaktivnosti, bodo sledile ob blizu in nadzorovale vsako minuto za določeno vrsto po eksploziji oblak smrti. Te veletrdnjave, ki lahko ostanejo v zraku več kot 24 ur, bodo imele ukaz, da zaznamujejo nevarnost vsakokrat, ko bo to potrebno.

Dopisniki, ki so prej vztrajali na tem, da bi se kolikor moglo približali kraju eksplozije čez določeno mejo 20 km, so po konferenci dejali, da bodo v bližini eksplozije, da je ta razdalja morda prevelika. Letalski promet v bližini eksplozije bo pomnožen s skupno bombnih letal brez pilota, ki jih bodo vodile iz daljave letede veletrdnjave in ta bombna letala bodo hitro letela skozi oblak smrti, ki ga bo povzročila eksplozija.

Načrt predvideva, da bo pol ure po eksploziji letelo nad ciljem mornariško vojaško letalo v visini 700 metrov, ki se bo naglo spustilo do visine 150 metrov in vzelo podatke o radioaktivnosti.

Veletrdnjave, ki bo ponesla atomsko bombo z otoka Kwajaleina, bo odletela kmalu po zori proti Bikinskemu otočju, ki je oddaljeno več kot 320 km. Napravila bo 3

Kardelj odbil Molotovljevo predlog o jugoslovansko-italijanski suverenosti nad Trstom

Zanj je - pravi - izvedel iz jutranjih časnikov

PARIZ, 28. junija — Šef jugoslovanske delegacije v Parizu in jugoslovanski ministrijski podpredsednik Edvard Kardelj, je včeraj izrečno odbil predlog, ki ga je predvčerajšnjim predložil Molotov na zasedanju zunanjih ministrov štirih veleposlaništev o skupni italijansko-jugoslovanski suverenosti nad mestom Trstom.

Kardelj je dejal: «Edina rešitev tržaškega vprašanja, ki bi bila pravilna ter sprejemljiva za jugoslovanske strani, je jugoslovanska suverenost nad Trstom. Dodal je, da se je srečal z Molotovom ter mu razložil jugoslovansko stališče in da je zvedel za Molotovljevo predlog šele včeraj jutraj iz časopisja.»

Nadaljeval je: «Lahko samo ponovim, da Jugoslavija ne bo podpisala in ne bo pristala na nobeno obliko mirovne pogodbe, ki ne bi zadovoljila njenih pravičnih zahtev.» Kardelj je tudi izjavil nasprotnega zamisli, da bi predložil tržaško vprašanje mirovni konferenci 21 narodov ter dodal, da ne meni, da bi Združeni narodi lahko rešili to vprašanje. Nato je izjavil, če ne bodo tržaškega vprašanja rešili v Parizu, ga Jugoslavija nima namena reševati na zasedanju Združenih narodov meseca septembra.

Jugoslavija bi lahko sprejela edino rešitev, ki bi odgovarjala tem pogojem:

- 1) jugoslovanska suverenost nad Trstom;
- 2) mednarodna obveza z jugoslovanske strani, da dovoli Trstu obliko polne samovlade na podlagi podelitve federalnega statuta;
- 3) Jugoslavija bo priznala Trst kot svobodno luko, ki ni podvržena carinskim zakonom;
- 4) Jugoslavija bo dovolila nekatere popravke meje, ki jo je predlagala.

Kardelj je zaključil: «To je edina rešitev, ki jo Jugoslavija lahko sprejme, čeprav vsebuje težke žrtve in omejitve suverenosti na področju, ki je bilo vedno jugoslovansko.»

poizkusne kroge nad ladjo «Nevada», ki bo predstavljala cilj in ki je preplekana z belo in oranžno barvo ter je zaznana točno v sredi drugih 72 ladij. Bombo bo letalo odrglo v 4. krožnem poletu.

Storili bodo mnogo varnostnih ukrepov, preden se bodo vrnili na začetno področje. Ker izvedenci podčrtujejo, da eksplozija lahko vsebuje mnogo ugan.

Ameriško mornarsko ministrstvo je javilo, da je odmet atomske bombe nad atlantskim otokom Bikini zasno določen za 23.30 uro v nedeljo in to na podlagi meteoroloških poročil, ki predvidevajo za takrat precej ugodne atmosferske pogoje.

Vojnski izvedenci v meteorologiji je izjavil, da bi prva atomska bomba, ki jo bodo izpustili v nedeljo med poizkusi na področju Bikinskih otokov, lahko povzročila hud tujfan na področju, ki bi obsegalo 1900 km na Pacifiku v smeri Filipinov. Izvedenec je vsekakor priznal, da je ta možnost ena izmed «ugank» prihodnjega poizkusa.

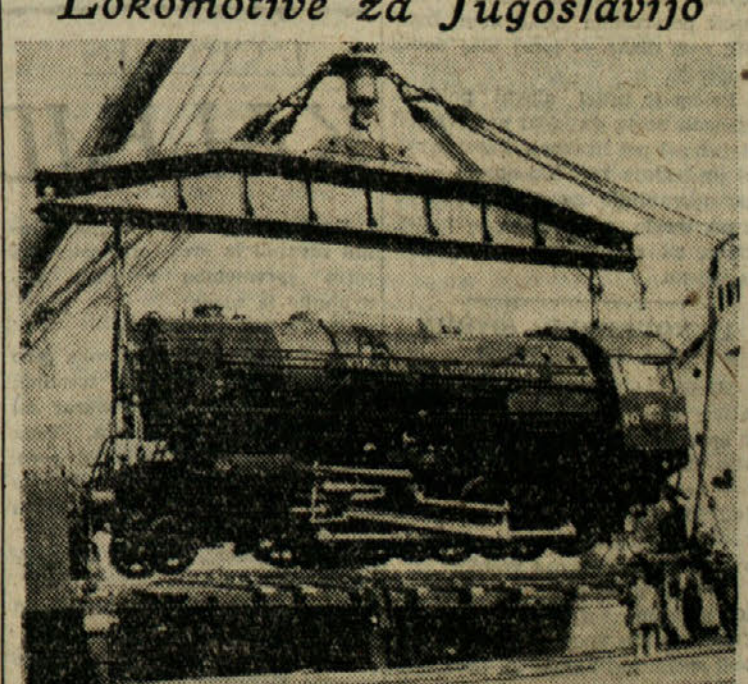
Poveljnik Norman Myrick je izjavil dopisnikom, da so Bikinski otoki, ki so del Marshallskega otočja, zgodovinski kraj, kjer izvršajo tajfuni in da izvedenci upoštevajo možnost, da bi atomska eksplozija lahko dovela kot «generator».

PRVI POIZKUS

V zvezi s poizkusi s pristnimi atomskimi bombami, ki jih bodo odrgli proti ladjam, ki so zadržane v bližini otoka Bikini, 1. julija, so včeraj odrgli za preizkušnjo nizvidno atomsko bombo.

V oddaljenosti 16 km, s krova ladje «Mount Kinley», ki nosi značilno admirala W. P. Blandyja, ki mu je poverjeno najvišje vodstvo nad temi poizkusi, so opazili eksplozijo navidezne atomske bombe nad otokom «Nevada».

Lokomotive za Jugoslavijo

Sredi preteklega meseca so v liverpoolskih dokih nalotili na ladjo «Empire Wallace» 30 v Britaniji izdelanih lokomotiv in tenderjev za Jugoslavijo. Vsaka lokomotiva s tenderjem tehta 104 tone. Prva poizkusna lokomotiva je del skupnega jugoslovanskega naročila lokomotiv v Britaniji, ki znaša 120 strojev. Pod pokroviteljstvom ustanove UNRRA jih bodo prevažali v Trst, odkoder bodo odpotne v Jugoslavijo. Slika kaže nakladanje enega izmed strojev v Gladstonovem doku v Liverpoolu.

ZAPISKI

UKRAJINSKI VPAD

I.

Poročila iz vzhodne Slovaške — je nedavno poročal praški dopisnik londonskega «Timesa» — ugotavlja, da obdaja poljsko vas Lupkow obroč gorčnih vasi; z meje je moči jasno videti dim. Lupkow sam se ni bil prizadel; trenutno predstavlja ničijo zemljo med poljskimi četami in ukrajinskimi irregularnimi tolpari, tako zbrane armade «Benderov». Ruteneske prebivalce tega področja so pozvali, naj se zberejo v mestu Zagor, da bi jih prepeljali v Sovjetsko zvezo.

Ker so «Benderovci» (Kot imenujejo te partizane) razrušili progo, bodo morali vsaki potovati peš. Kaj se bo s njimi zgodilo, ko bodo prišli na sovjetsko mejo, je negotovo, ker bodo po glasovih, ki se širijo v Lupkoku, sovjetski uradniki dovolili vstop v pokrajino samo tistim, ki bodo izjavili, da so prišli protivojvno. Razumljivo je, da bodo ostale posilile spet nazaj.

«Benderovci», ki jih označujejo kot bele partizane, so začeli obsežne operacije proti koncu marca, in sicer na obširnem področju poljske Galicije med slovaško mejo in Curzonovo črto. «Timesov» dopisnik je ugotovil, da je prišlo v tem področju do popolnega zloma oblasti poljske vlade.

Ko je dopisnik pred časom pri Lupkoku prelaščal prekoračilo mejo, so ga češkoslovaški uradniki opozorili, da gre na svojo odgovornost in da bo moral napraviti precej pot, preden bo srečal kakšno poljsko. V vsi Lupkow, dober kilometer od meje, je bila postojanka popolnoma razrušena. Opatrevali so se jo dvakrat in posamezni deli so se še vedno kadili. V vasi je ostalo precej ljudi, toda vsi so bili Ukrajinci — nematno število Poljakov, ki so živeli v vasi, je izginilo. Prebivalci so potrdili, da so škodo povzročili «Benderovci», ki so bili dvakrat v Lupkoku. Kolikor so vedeli povedati, na kilometre daleč ni nikakega Poljaka, da si je zdelo ta trditve nekoliko dvomljive, ker se je od časa do časa slišala detonacija težkega topa. Nekateri so povedali, da so «Benderovci» od takrat zasedli mesto Sanok, kakih 48 kilometrov proti severu. Potrdili so tudi vest, ki je razširjena v Pragi, da so «Benderovci» podnevi navadno skrivajo v gozdovih in pridejo na plan šele zvečer.

Ko so se Nemci umakali iz tega področja, so vrgli v zrak železniški predor, ki je tekel pod goratim območjem področja. Na češkoslovaški strani meje je delalo kakih 400 Sovjetov obtolega spola, ki so popravljali predor. Na poljski strani so lenarili «Benderovci» so nedavno napadli na skupino in nekatere delavce pobili. Ker poljske oblasti delavcev niso bile sposobne zaščititi, so sovjetske delavce odpoklicali. Na porušeni postaji v Lupkoku stoji dolga vrsta nepokrovačenih železniških voz, ki so last polovice evropskih držav. Morali pa bodo tam ostati še precej časa, ker so mostovi na obeh straneh vsi porušeni. Tudi ostali kraji, ki jih je obiskal dopisnik, kažejo isto sliko. V vase Rabe, ki leži okoli 18 kilometrov od meje, pa so se Poljaki nedavno vrnili in kraj opomirila s tem, da so pošlali nekaj ukrajinskih hiš. Stevine priče iz drugih vasi so pripovedovale o enakem načinu porušenosti tudi drugod.

Zdi se, da se «Benderovci» pri svojih rušilnih podvigih omejujejo na posojila, ki pripadajo oboroženim silam in na prometne zveze. Vedila puščajo običajno nepokrovačena. Pošta med anarhičnim področjem in ostalo Poljsko še vedno posluje. Pisma in časopisi prihajajo v Lupkow po železnici z državo. Izvod krakovskega lista «Dziennik Polski», datiranega s 15. aprilom, je prišel v Lupkow 19. aprila. Ti časopisi označujejo «Benderovce» kot fašiste, ki hočejo uničiti komunizem in Zide. Enako jih je označilo tudi češkoslovaška vlada v neki proklamaciji, ki jo je izdala kot odgovor na nedavni letak «Benderovcev», ki so ga ilegalno širili na Češkoslovaškem.

V neki drugi vasi je dopisnik našel letel na človeka, ki sicer sam ni bil «Benderovec», ki pa je bil značilna dnevna vojna pripadnika tega gibanja. Rešeno je trdil, da «Benderovci» niso niti fašisti niti antikomunisti. So pravi demokrati, kateri edini sovražnik je komunizem. Niti do Poljakov niti do Ukrajincev ne čutijo sovraštva; ker pa ni bilo drugih priči, ki bi jih dopisnik iskal, je ostalo pri tem; listo pa potrjuje tudi dogodek, o katerem je dopisnik slišal v Lupkoku, da so namreč «Benderovci» ustavili vlak, zajeli osem sovjetskih častnikov, izmed katerih so štiri ustrelili, ker so njihovo listino kazale, da so člani komunistične stranke. Ostale štiri so izpustili. Poljake, ki so bili tudi v vlak, so pustili popolnoma na miru. Edini Zid, ki ga je dopisnik iskal, ni pokazal v pogledu «Benderovcev» nikake zaskrbljenosti.

(Nad. prth.)

MOŽA, KI BOSTA PRIŠLA V ZGODOVINO IZ ŽIVLJENJA ATTLEEJA IN TRUMANA

Oba moža sta vsak na svoj način začela veliko in odgovorno delo

sestaviti novo vlado, ki je nato obsegala vse do konca vojne v Nemčiji. Attlee je dobil mesto v vojnem kabinetu. Bil je najprej minister kraljevega parlamenta, minister za domovino, nato lord predsednik ministrskega sveta in tudi Deputy Leader v spodnji zbornici in končno je leta 1942 postal ministrski podpredsednik.

Julija 1945 so bila v Britaniji po štirinajstih letih prve splošne volitve. V času volitev sta bila Churchill in Attlee v Potsdamu na konferenci "Treh velikih". Volitvi rezultati so pokazali nepričakovano večino za laburiste. 26. julija je angleški kralj podelil sestavo vlade Clementu Attleeju. Dva dni po sestavi vlade se je Attlee vrnil v Parlament, toda to pot brez Churchilla. Attlee je postal ministrski predsednik.

Minilo je že približno eno leto, odkar je Attlee na tem položaju. Vodil je svojo delo v izredno težavih mesecih prehoda iz vojne v mir. V Angliji mora voditi boj s pomanjkanjem hrane, obleke, kuriva, delovne sile in stanovanj. Sve-tu so grozili mednarodni problemi, ki niso bili manjši od onih med vojno. V istem času je moral uresničiti načrte svoje vlade glede nacionalizacije nekaterih angleških industrij.

Treba je bilo premagati marsikatero težavo, kakaj v demokratičnih državah je treba ljudem prepričati o tem, da imajo prav. Vešči je treba odgovoriti na najbolj neprijetna vprašanja, ki jih stavi o politiki. Marsikaj bi bilo bolj prikladno odbrati kakšne podatke o ravnanju zase, toda v demokraciji to ni pravi način. Ljudje v demokraciji hočejo biti o vsem obveščeni in pripravljeni, da razna njihova vlada pravilno. Attlee ima pred seboj težke naloge, ki jih mo-

ra reševati javno, - pred vsem angleškim narodom. To, da mu Angliji je nedno zaupajo svojo usodo, dokazuje, da je spreten, pošten in zaupanja vreden.

HARRY TRUMAN

Ni manjših problemov kakor jih je našel v Angliji Attlee, ni našel ob prevzemu svojega odgovornega mesta v Združenih državah Harry Truman. V tej širni deželi z milijoni prebivalcev vseh ras, izvorov in ver, ima vsak prebivalec svoj glas v vladi. Treba je močnega in pametnega moža, da vse te glasove pripravi in pregovori.

Ko je leta 1945 nenadoma umrl predsednik Roosevelt, mu je po ustavnem zakonu sledil Truman. Njegovo ime izven Amerike ni bilo znano. Ob prevzemu predsedniškega mesta smo videli fotografije majhnega, čokatega moža, čitali smo, da je bil star 62 let, da je študiral gimnazij in pravo v Kansas Cityju in da je imel celo vrsto zaposlitev.

Začel je, ko je bil 17 let star, pri čištniku »Kansas City Star«. Po enem letu je postal namestnik pri neki železniški družbi; tudi tu mu je zadostovalo eno leto, nakar je bil zaposlen tri leta pri National Bank of Commerce in Union National Bank. Nato je opustil vse poklice ter je odšel na rodbinsko posestvo, kjer bi gotovo ostal kot poseledelec, če se ne bi leta 1917 med prvo svetovno vojno javil kot prostovoljec v armado Združenih držav. Vojske je služil v ameriški Expeditionary Force v Franciji; iz vojske je bil odpuščen leta 1919 kot major.

Spet se je začel baviti s pravom in leta 1922 je postal sodnik pri Jackson County Court. Tu je ostal do leta 1934, ko je bil izvoljen v se-

nat Združenih držav; ponovno je bil izvoljen leta 1944. Deloval je kot predsednik posebne komisije za preučevanje načrta narodne obrambe. V novembru 1944 leta je bil izvoljen za podpredsednika Združenih držav.

Nenadna smrt predsednika Roosevelta v aprilu 1945 je postavila Trumanu na odgovorno mesto predsednika Združenih držav. Ob priliki, ko je postal predsednik, je izjavil, da ima občutek skot, da se je nanj zvrnila prevelika odgovornost. Trumanova odlika je namreč ta, da nima napačnega ponosa ali občutka svoje pomembnosti. Je predešen človek in misleč človek iz naroda, ki se je s teškim delom svojih rok in možgan povzpela do enega izmed najvišjih položajev na svetu.

V dobi svojega sedanjega službovanja je moral sprejeti obilo kritik, brč, pohval, lažkanja in obrekovanja. Vse to ga ni ganilo. Šel je po poti, ki se mu je zdel pravična ter se je bojeval z vsemi težavami, ki so se pojavile, mirno in z dobro voljo.

Zdaj, ki gleda ves svet na Ameriko, ne samo kot na vir materialnih dobrin, ampak tudi zato, da bi dobil od nje novih pobud, novih načrtov in zaupanja, nam mora biti v zadovoljevanje, da je njen predsednik Truman - zanesljiv in trden kot skala ter resničen demokrat.

KULTURA

Šestakovičeva 9. simfonija

V Združenih državah bodo prvič izvajali deveto simfonijo Dimitrija Šostakoviča na festivalu, ki bo danes v Tanglewoodu v Massachusettsu z enakimi proslavami kot pred vojno.

Simfonijo slovičnega sovjetskega skladatelja bo dirigiral dirigent simfonije orkestra v Bostonu Sergej Kusevitskiy, ki jo je vključil v spored festivala, takoj ko je izvedel, da je dospela partitura simfonije, posneta na mikrofoni, v New York.

Dr. Kusevitskiy je rekel, da je simfonija v E-molu, nasprotno od sedme in osme Šostakovičeve simfonije, kratka, lahkotna in vesela. Simfonija traja 25 minut ter jo je skladatelj skomponiral v villi v Komposu blizu kraja Ivosovo v Sovjetski zvezi. Sovjetski glasbeniki krogi so ugotovili, da vsebuje klasične težnje z muzikalnimi izrazi in prehodi, ki spominjajo na dobo Haydna.

Prakiški glasbeni festival
Za tašaa nacistične okupacije Češkoslovaške so Čehi poslali večina dela Bacha, Beethovna in Wagnerja. Nemci so svedra prepovedali predvajanje adobnih avstrijskih, ruskih, angleških in francoskih del.

Češka vlada je zdaj z denarnimi podporni omogočila štiritedenski mednarodni glasbeni festival ob priliki 50 letnice češkega filharmoničnega orkestra. Izvajali so sodobno ameriško, rusko, francosko in angleško glasbo.

Ameriško glasbeno življenje je zaslovel 27 letni dirigent Leonard Bernstein. Predvajal so dela ameriških skladateljev Aarona Coplanda, Williama Schumana in Samuela Barberja, toda najbolj je Čehom ugodil George Gershwin s svojo »Rhapsody in Blues«.

Češki uvoz železne rude

Veliki uvoz surovin, predvsem kovinskih rud, dokazuje gospodarsko uravnovesitev Češkoslovaške republike in povečanje proizvodnje češkoslovaških industrijskih podjetij. Samo v tretjem tednu meseca maja je Češkoslovaška uvozila iz Eisenreza v Avstriji 13 vlakov s 436 vagoni železne rude, iz Jugoslavije 375 vagonov, skupno 5.514 ton železne rude za tovarne v Moravskih Ostravi in 89 vagonov, skupno 1.758 ton različnih rud za železarne in jeklarne v Trincu v Tešinu.

Po odredbi notranjega ministra so izdali ukaz, po katerem morajo zapreti vse igralnice v Italiji. Ministrstvo je izjavilo, da bodo policijski organi v prihodnje nadzorovali zaradi morebitne obnove aktivnosti igralnic.

A. J. CRONIN

KALEJDOSKOP

Ko se je z nervoznim gibom rama zdramil in svoje otroposti, je s hitro spremembo v glasni kar bruhalo iz njega:
»Zelite kaj od mene?«
Barclay je spet vzel v roke pero in sir Walter se je za trenotek prestrašil, da ga bo enkrat zapeljal v baržun naslanjaka. Toda Barclay je z roko potegnil pero, ga uporabljal za gledanje skozi temo, megle ali oblake - ni nevaren za osebe, ki je pri njem zaposleno.

11. NOVEMBER - SPOMIN NA OBE VOJNI

Ministrski predsednik Clement Attlee je v sredo v spodnji zbornici sporočil, da so s kraljevo odobritvijo sklenili, da bo počen od tega nedelja pred 11. novembrom (ali 11. ali 12. november, če bo nedelja padla na dva dneva) spominski dan za obe vojni.

To leto pade spominski dan na 10. november. Tega dne bo kralj Jurij v White Hallu v Londonu odprl spominski kamen na prvo svetovno vojno, ki mu bodo dodali letnici 1839-1945.

Potresni sunek na južnem delu Novega Zelandca, ki je povzročil velike škodo, so zabeležili tudi na področju Dunedina, ki leži bolj na jugu. Po dospelih vestih sunek ni bil močen.

IZ SLOVENIJE

V soboto in nedeljo 15. in 16. junija so bile v Zagrebu izbirne tekme v orodni telovadbi za sestavo telovadne vrste, ki bo zastopala Jugoslavijo na I. Balkanladi v Sofiji v dne 8. in 9. julija 1946. Med modikimi je največje točko dosegel Vahodn Jože iz Ljubljane, med ženskami pa Pribošek Ančka iz Ljubljane.

Zakon o splošni državni kontroli je uvedel zvezne kontrolne komisije ljudskih republik in v okrožnih inšpektoratih kontrolne organe s širokimi pooblastili, ki imajo naloge podpirati organe državne uprave v tem, da izboljšajo in izpopolnijo svojo organizacijo, uporabljajo boljše delovne in poslovne metode in da nadzirajo delo ustanov in podjetij, ki morajo imeti pravilne odnose do državljanov. Na podlagi tega zakona so izdali pravilnik o ustanovitvi in delu posebnih uradov za prižbože in predloge pri kontrolnih komisijah. Vsa državljan in vsaka ustanova ali organizacija bo imela pravico vlagati pri uradu prižbože o zapaznih nepravilnostih in nezakonitostih pri delu organov državne uprave, ustanov, podjetij, organizacij in uradnih oseb in dejati predloge za boljše in pravilnejše poslovanje.

Sadjarstva in vinarstva združenja »Belsad« v Črnomlju je nedavno pričela graditi združeno tovarno za predelavo sadja, izdelavo sadnih sokov, marmelade in sadnih konzerv. Tovarna bo za vso Belo Kraino velikega pomena, ker ji bo bistveno olajšala, množevanje sadnega pridelka. Gradbene stroške bodo deloma krili z združnimi denarji, sovanja ter o nalogah stenskih delov, s prostovoljnimi in brezplačnim delom ter s posojili. Strojstvo za predelavo sadja je dalo na razpolago ministrstvo za industrijo in rudarstvo vlade LRS. Tovarno bodo zgradili v dveh etapah. Prvi del tovarne bodo dogradili do letošnje jeseni, tako da bo tovarna lahko predelovala že letošnji sadni pridelek.

Takoj po obnovitvi svojega delovanja po končani vojni je potovalno podjetje »Putnik« postalo sodelužbe državnih ustanov na osnovni glavni državno podjetje za promet potnikov in turistov. Zadal si je naloge, ki se bistveno razlikujejo od onih, ki jih je imel v stari državi. Po pisanju »Slovenskega prebivalca« je »Putnik« postal ustanova, ki je resnično v službi ljudstva in ki se je lahko poslužila vsak delovni človek. Zainteresiral bo za potovanje široke ljudske množice, jim na ta način udoli pogled po domovini in jim nudil enostavno in pošteno razvedrilo.

Simfonijo slovičnega sovjetskega skladatelja bo dirigiral dirigent simfonije orkestra v Bostonu Sergej Kusevitskiy, ki jo je vključil v spored festivala, takoj ko je izvedel, da je dospela partitura simfonije, posneta na mikrofoni, v New York.

Dr. Kusevitskiy je rekel, da je simfonija v E-molu, nasprotno od sedme in osme Šostakovičeve simfonije, kratka, lahkotna in vesela. Simfonija traja 25 minut ter jo je skladatelj skomponiral v villi v Komposu blizu kraja Ivosovo v Sovjetski zvezi. Sovjetski glasbeniki krogi so ugotovili, da vsebuje klasične težnje z muzikalnimi izrazi in prehodi, ki spominjajo na dobo Haydna.

GOSPODARSTVO

V angleški spodnji zbornici so objavili, da je bil došen sporazum za dobavo 336 tisoč ton železa v Indijo v tekočem mesecu. V juliju bodo poslali v Indijo 100.000 ton železa pa iz Avstralije, nadaljevali količine pa iz Severne in Južne Amerike. Podtajnik za Indijo je izjavil, da je prehranjevalni položaj v Indiji še vedno negotov, toda upajo, da bodo z razpoložljivimi količinami hrane uspeli odbrati redno razdeljevanje živil do avgusta.

Iz Washingtona javljajo, da se bodo v kratkem začela sovjetska - ameriška trgovinska pogajanja. V Moskvi sta že odpravila dva člana mednarodnega trgovinskega oddelka ameriškega ministrstva za trgovino in bosta s Sovjeti razpravljala o ureditvi trgovskih izmenjav med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Ameriški minister za trgovino je dejal, da bo sovjetski obnoveni načrt dobro tržilče za ameriške, naprave in tehnike, ki so se pred vojno našli v Sovjetski zvezi obirnemu udeleževanju in zaposlitve. Sovjetske dobave Združenim državam bodo obsegale predvsem filme, platno, dišave, papir, les in obrtniške proizvode.

Velika Britanija je izvedla načrt za preureditev industrije iz vojne stanja v mirnodobno, kar ji je uspelo z veliko lahkoto in hitrostjo, ki sta preseglji vsako pričakovanje.

nas že kar duši. Kot da bi bilo mamilo, s katerim naj si umivamo roke, ali s katerim naj belimo stene. In s kakšnimi uspehi! Skoda... Tenka mreža žile je na Selbyjevom obrazu kar odrednena.

»Od kdaj pa imate pravico, da se pritožujete nad našimi rezultati?« je vprašal in se trudil, da ne bi zvilal glasu. »Ravnateljstvo je z mojim oddelkom popolnoma zadovoljno.«

»Seveda, ravnateljstvo... ki je pod vašim vplivom,« je dejal Barclay. »Dobro veste, da vas izkoristajo. In popolnoma nič ne vedo o moderni medicini.«

Najbol je dolg moik. Bleda redica je počasi obšla Selbyjeva lica. Na ulici se je oglašala avtomobilska hupa, zazlaili so ropot težkega tovornega avtomobila in odmev je glubo zavnel v zraku; nato je utihnil. Barclay je gledal v prazno, vziral cigareto in jo prižgal. Cigareta tam, v tisti sobi, v tistem trenotku. To je bila žalitev, neopravičljiva žalitev. Selbyjeve ustnice so se tresle.

»Vaše vedenje je žaljivo,« je zasopel. »Sramota je! Toda ne bojte se: vem, kaj se skriva v vaših besedah.«

»Mislite, da se hočem postaviti pred vami, eh?« je neobčutljivo se odgovoril Barclay. »Motite se. Stvar je mnogo bolj preprosta. Došel sem pustil, da je vse potekalo kot navadno; toda dovolj. P-iaestvotvati temu, kar se dogaja, ne da bi kar koli mogel ukreniti proti temu! Videti, kako se oprizmat z nohli sistemom, ki so stari stoletje in vse to v imenu neke preklete discipline... Torej, ne vzdržim več. Toda ne razumite me napačno. Hočem nadaljevati tako, vedno tako! Odeš bom proč!«

Mepla je zagnila možgane sira Walterja Selbyja. Bilo mu je, kot da bi sanjal. Tako govoriti s njim, Selbyjem! Nikoli se še ni pripeljal kaj takšnega. V megli je silil svoje besede: »Ne bom vas več poslušal. Preveč je. Grem v operacijsko dvorano.«

»Ali boste tvegali?« je vžlihnil Barclay.

»Nameravam operirati jaza. Območniki je za trenotek, nato se ji opogumim in ironično dodam: »Se ste moj asistent. Če hočete, mal lahko pomagate.«

Barclay ni dovolil, da bi mislil, da ga je premagal. »Hvala,« je dejal in skočil z mize, »prav rad, Primer me zelo zanima.«

Spogledala sta se, nato je Sel-

T R S T IZ NARAVNIH DVORAN Urednik "Primorskega dnevnika," pred zavezniškim vojaškim sodiščem

Včeraj dopoldne se je začela pred Zavezniškim vojaškim sodiščem, ki mu predseduje major F. C. Bayliss, razprava proti odgovornemu uredniku »Primorskega dnevnika« Dušanu Hreščaku, obtoženemu, da je v istem listu objavil članek, »ki naj bi hujskal in vznemirjal prebivalstvo«. Pri pre je na včerajnji razpravi zanikal obtožbo v objavljenem članku 4. junija, po katerega poročilo, naj bi člani FSS bili v brutalno ravnanju s piscem članka.

Hreščak je izjavil, da ni kriv. Imenovan članek, ki naj bi ga bil napisal Čadež Srečko, katerega osebnosti podatki so neznani, je obtoževal člani FSS, da so ga v uradu v Kriminu, kjer naj bi bila poseba, na »čoba« z bici in mučilnim oroženjem, pretepali. Čadeža je aretirala 10. maja policija Juljske krajine, ker je bil brez osebnih dokumentov.

V članku, ki naj bi ga napisal Čadež, je ta poročal, da ga je policija skušala prisiliti k priznanju, da je dal zavezniško osebo izkaznico neki tretji osebi, ki je potovala v Jugoslavijo.

Obtožba je porabila večino dneva za zasliševanje prič, treh članov angleške FSS in dveh agentov civilne policije Juljske krajine, ki so izjavili, da imenovane mučnice so bile, da Čadeža niso peli in da FSS nima navedbe pri zasliševanju uporabljal sile. Branilec odvetnik Angelo Kukanja do zdaj ni uspel, da bi bistveno pobli obtožbo, kljub ponovnim poizkusom, da bi sprevljal prite v protislovja.

Prva priča je bil šef tiskovnega urada AIS Albert Harri, ki ima naloge tolmaitiči dolobne Zavezniške vojaške uprave o tisku. Izjavil je, da je krmalu po objavi članka v »Primorskem dnevniku« stopil v stik z urednikom zaradi sestave prižbože in odkritja pisca članka.

Pred vikim zavezniškim sodiščem so včeraj obsodili 7 oseb, ki so jih našli v poseti 150 tisoč cigarete. Dva obtožena sta bila obsodena na 3. eden pa na eno leto zapor. Razpravo proti navednim osebam so pričeli tork.

Sodišču je predsedoval stotnik F. H. Leaning. Glavni obtožbeni Plan je bil obtožen tudi podkupovanja, ker je ponudil nekemu članu mornariške policije 200.000 lir.

JULJSKA KRAJINA

Križarka »Fargo« v tržaškem pristanišču
Trst, 28. junija
Včeraj popoldne ob 13.25 uri je pristala v tržaškem pristanišču lahka ameriška križarka »Fargo«, admiralska ladja viceadmirala Bernharda H. Beirra, poveljnika ameriških pomorskih sil v Sredozemlju.

Križarka »Fargo« so splovili 25. februarja 1944 v New Jerseyju, v promet pa je bila izročena 9. decembra 1945. Je 12.000 tonska, dolga 180 metrov in 22 metrov široka. Turbine imajo moč 100.000 Ks, ladja lahko razvije hitrost 30 vozlov. Glavna oborožitev obstoji iz 12 šest palčnih topov, 12 pet palčnih topov in številnega protiletalskega orožja. Na krmu ima priprave za vzlet letal, ki jih nosi s seboj.

Od izročitve v promet je »Fargo« križarka med atlantskimi pomorskimi bazami ter južnoameriškim in afriškimi pristanišči.

Streljanje na Opčinah

Opčine, 28. junija
Včeraj dopoldne je policija Juljske krajine preiskovala na Opčinah neki primer tatvine hrane; v bližini železniške postaje so začeli na agente streljati. Pomeže so aretirali nekega moža, ki je nosil strelno orožje.

Ko je pomeže policija poizkušala napraviti preiskavo v hiši aretiranega moža, kjer bi po domnevi mogli najti zaloge ukradenih hrane, se je začelo ponovno streljanje; policisti so odgovorili s streljanjem v zrak. Ko so vzpostavili, je policija aretirala nekaj oseb, ki so imele strelno orožje.

Starka in neredi v Puču

Puč, 28. junija
Včeraj ob 24. uri je bila končana stavka v Puču. Demonstranti so se včeraj zvečer spopadli z nasprotnimi skupinami in v nadaljnjih preprih je bilo nekaj oseb ranjenih.

Okrog 20. ure se je zbrala množica pred sedežem SIAU in je začela pred vami, eh?« je neobčutljivo se odgovoril Barclay. »Motite se. Stvar je mnogo bolj preprosta. Došel sem pustil, da je vse potekalo kot navadno; toda dovolj. P-iaestvotvati temu, kar se dogaja, ne da bi kar koli mogel ukreniti proti temu! Videti, kako se oprizmat z nohli sistemom, ki so stari stoletje in vse to v imenu neke preklete discipline... Torej, ne vzdržim več. Toda ne razumite me napačno. Hočem nadaljevati tako, vedno tako! Odeš bom proč!«

Mepla je zagnila možgane sira Walterja Selbyja. Bilo mu je, kot da bi sanjal. Tako govoriti s njim, Selbyjem! Nikoli se še ni pripeljal kaj takšnega. V megli je silil svoje besede: »Ne bom vas več poslušal. Preveč je. Grem v operacijsko dvorano.«

»Ali boste tvegali?« je vžlihnil Barclay.

»Nameravam operirati jaza. Območniki je za trenotek, nato se ji opogumim in ironično dodam: »Se ste moj asistent. Če hočete, mal lahko pomagate.«

Barclay ni dovolil, da bi mislil, da ga je premagal. »Hvala,« je dejal in skočil z mize, »prav rad, Primer me zelo zanima.«

Spogledala sta se, nato je Sel-

by, ne da bi dodal besedice, odšel v služnico. Barclay mu je sledil. St. 16 je od časa do časa zastala se precej glasno: ni se bila popolnoma oamamljena. Sir Walter je obelkel belo haljo; odločil se je, da se bo potrudil in da bo postal mizen. Barclay je slekli aukniji in telovnik, odvezal kravatno, odpel orodnik in zamisljen nešel. Imel je živoreče naramnik. Ose, Ose Selbyjeve ustnice so se stadlele. Ali je mogoče imeti nategnost dobrega okusa in dostojnosti?

»Izreden in edinstven primer,« je zamrmral Barclay. »Mlad bolnik, poškodba na enem mestu, vsi podatki, ki so potrebni za temeljit poseg...«

»Popelnomna sem poučen o naravi primera,« je kratko rekel Selby. Spet se je zamislil.

»Hočem reči... v nekaterih primerih je edino možno sredstvo odpranitev pritiska je nadaljeval Barclay. »Polzku! Isto je, kot če bi prepustili bolnika samemu sebi. To je moje mnenje.«

Selby ni rekel ničesar. Ni bilo kaj reči. Nemo si je zavil rokave, skupaj sta vstopila v operacijsko dvorano in se začela umar-

GORICA

«POLETNE NOROSTI 1946»

V soboto in nedeljo zvečer ob 20.30 uri bo Special Service prodaval v gledališču Verdi »Poletne norosti 1946«; igral bo milanski radijski orkester s sodelovanjem radijskih pevcev. Predstavi ob 20.30 uri sta za zavezniške vojake, v nedeljo ob 17.30 uri pa bo posebna predstava za civilno prebivalstvo.

SOL ZA ŽIVINO IN UMETNA GNOLJA

Kmetijska zadruga v Gorici sporoča, da ima na razpolago doloceni količino živinske krmilne (rože) soli v svojih skladiščih v Gorici, Kriminu, Gradški in Romanu. Za nabavo krmilne soli niso potrebne nakaznice in je vsakdo lahko dobi v poljubnih količinah.

Leta zadruga je prejela tudi večjo količino umetnih gnolj (apneni dušik, soliter in superfosfat). Prodaja je prosta.

ARETACIJA

Včeraj je policija prejela 30 letnega Vincenza Traina in Neaplja, ker je pri njem našla 44 zavojčkov ameriških cigaret, eno hlače in eno srajco zavezniškega izvora.

NESRECI

Umberto Pippo, doma iz Cavazza, ki začasnoma biva v Gorici, je delal na strehi neke drvarnice, s katere je tako neresno padel, da se je močno poškodoval in ranil ter so ga morali prepeljati v civilno bolnišnico.

Petletni Enrico Basaggio, ki je prišel na podčiče k svojim starim staršem v Volče, je hotel po lestvi splezati na senik, toda spodrnilo mu je ter je padel. Morali so ga odpeljati v bolnišnico.

ZALOSTNA NAJDBA

V nedeljo dopoldne so ob 10.30 našli v vodi v bližini Sečljana truplo utopljene. Ugotovili so, da gre za Enrica Sina iz Gorice. Truplo so prepeljali v gorisko mrtvašnico.

P U L J

NAJBA OROŽJA
Včeraj je policija Juljske krajine našla na nekem avtomobilu, ki ga je ustavila v okolici Pulja, več streljnih, pušk, svetlobnih raket in municije; orožje je bilo skrito pod senom.

RADIO TRST I

263,2 m - 1140 ko

Petek, 28. junija

17.30. glas Londona; 18. radijski razgovori; 18.15 za vsakega nekaj; 18. glas Amerike; 19.15 iz Wagnerjevih oper; 19.35. angleška ura; 20.15. ital. vest; 20.30. galerija glasbe; 20.45. obnova sveta; 21.15. tržaški kvartet; 21.50. radijska igra; 22.30. radio dancing; 23. ital. vest; 23.15. nočno zabavišče; 24. zaključek.

RADIO TRST II

411 m - 731 ko

Petek, 28. junija

17.30. peštra glasba; 18. zdravniško predavanje; 18.15 radijska ura; 18.30. glas Londona; 19.15. BBC v slovenski; 19.15. komorna glasba; 19.45. napoved časa - slov. vest; 20. NBC v srbohrvaščini; 20.15. ital. vest; 20.30. glasbena razstava; 20.45. predavanje; 21. zaključek.

Sobota, 29. junija

7. slov. vest; 7.15. koledar; 7.20. peštra glasba; 7.30. ital. vest; 7.45. peštra glasba; 8. zaključek; 12. slov. glasba; 12.15. napoved časa - slov. vest; 12.45. ital. vest; 13.17. sportno poročilo; 13.30. iz lirskih oper; 14. pregled vesti - čitanje sporeda; 14.05. predavanje: Mladinska predstava.

Čitajte

»Glas zaveznikov«

(Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK)

Izdaja L. I. S.

Izdaja L. I